

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XXIX. Sitne gratia sufficiens, quæ tamen non sit Efficax?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

Sic omnis Theologia: sic Ecclesia in Conciliis Viennenfi, Trid. less. 6. Hoc tamen noluit definire, habitus ne sit, an qualitas; esse tamen ait qualitatem per modum habitus permanentem in anima; sc. esse non solam remissionem peccatorum, sed & sanctificationem inhærentem.

1. Sic Scriptura docet in meo *Antichristo* p. 4. q. 15.

2. Ita Consensus S. Patrum, apud *Bellar.* l. 1. c. 4.

3. RATIO fauet. 1. Diligere Dei est velle bonum; & hoc est efficere bonum: efficax enim est dilectio Dei: at iustus diligit; ergo est in eis quædam pulcritudo dilecta.

2. Qualis est forma, talia sunt & opera: homo autem conditus ad gloriam operari debet supernaturalia: quare & formam ei supernaturalem inesse necesse est: id est, 2. Pet. 1. *effici diuina consortes natura.* Ita S. Dionys. in Hierarch. p. 1 c. 2. Neque homo tum solum est iustus, cum iusta operatur; sed etiam cum cessat operari.

3. Baptismus iustificat etiam infantes, amentes. &c. qui rationis vsum non habent, & quibus actualis inesse iustitia nequit: ergo erit habitualis. Deinde baptismo regenerari est nouam formam accipere, vnde filii Dei nominamur & sumus. Demum Sacramenta, vt instrumenta gratiæ, efficiunt in suscipientibus gratiam, non actualemente teste experientia; ergo habitualemente.

II. Porro habitus Gratia, & habitus Charitatis, an differant & subiecto, sicut anima & eius Potentiæ: an verò sint idem re, & differant ratione:

disputant Theologi salua fide. At charitatem esse virtutem seu gratiam creatam; & non ipsum Spiritum S. in persona; docet Ecclesia vniuersa, cum S. Thom. 2. 2. q. 23. art. 2. *Et in questionibus disputat. questio. de caritate art. 1.*

DICO AD I. S. Augustinus loquitur de gratia creata, & increata, id est, de Deo, qui per dona sua sedet in nobis. Sic, Ro. 8. *Qui spiritu Dei aguntur, in filios filij Dei.* Et Deus per habitus creatos & infusos habitat in nobis, Eph. 3. *Christus habitat per fidem in cordibus.* Rom. 5. *Charitas Dei diffusa est.* &c.

AD II. Pelagiani negabant in paruulis remitti pec. originale per baptismum; eos tamen adoptari in filios Dei concedebant: & illius, non huius ergo arguebat eos Augustinus. Gratia igitur necessitatem ad remissionem male negabant.

QUESTIO XXIX.

Sine Gratia Sufficiens, qua non sit tamen Efficax?

CALVINISTAE partitionem gratia, in Sufficientem & Efficacem, omnino repudiabant. Quia volunt Motos à Deo debere necessarium bene agere: Non motos non posse bene operari: Sicque eis omnis Dei Motio est efficax; Sufficiens, nulla.

CALVINVS Inst. 2. c. 3. §. 10. *Voluntatem mouet gratia, non, qualiter multis seculis traditum est, & creditum, vt nostra postea sit electionis, reuocatiõis aut contemperare, aut refragari, sed illam efficaciter efficiendo.* Lutherani communiter consentiunt.

II. PELAGIANI, teste Aug. lib. 1. contra epistolam Pelag. ca. vlt. eandem repudiabant: Quia solum lib. arbitrium asserbant sufficiens ad salutem consequendam.

AVTOR.

AVTOR. Sufficiens omnibus est gratia; at Efficax non omnibus.

1. Teste S. Scriptura in meo *Antichristo* p. 4. q. 16.

2. Sic de vtraque docet S. Augustinus locis diuersis.

3. Sic Ratio persuadet. Quia si non detur gratia Sufficiens, tria sequentur incommoda.

1. Adamum non sua culpa lapsum, ait Aug. l. de corrept. & grat. c. 9.

2. Deus amicos suos desereret ante, quam deseratur ab eis; cum non habeant gratiam sufficientem ad resistendum peccatis.

3. Nemo verè posset dicere, nõ se tãtum fecisse boni, quãtum potuit; quia iuxta sufficientem fecisset: at omnes sancti lemper accusant se ignauia, quod non satis cooperentur gratiæ.

Demum negata gratiæ Efficacia tollitur fundamentum prædestinationis. *Prædestinatio enim*, ait S. Aug. l. de prædest. c. 10. *est gratia præparatio; gratia verò, ipsa donatio.*

QVÆSTIO XXX.

Quin re sita sit gratiæ Efficacia?

LUTHERANI pariterque CALVINIANI tradunt

1. Non omnibus, sed paucis & solis prædestinatis Christum suam largiri gratiam; vtpotè pro solis iis mortuum.

2. Christum his paucis dare, non quamcunq; gratiam, sed tantum Actualement; nullo verò habitualem & sanctificantem.

3. Hanc Actualement tam parè dari, vt nemini sufficiat ad seruandam Legem.

4. Hanc eo cum onere dari, vt accipientes illà vt libere non possint, aut cum ea co-

operari. Hæc summa, præsertim Calviniana.

Hic igitur status quæstionis propriè est inter duo extrema: 1. Efficacia gratiæ sitne sita in voluntatis assensu cooperante gratiæ, sic vt in potestate humana sit sufficientem facere efficacem. 2. An verò sit Dei solius actio physica determinans voluntatem ad eligendum bonum, ei per Excitantem gratiam inspiratum: sicque fieri non possit, quin effectus infallibilis sequatur?

DE POSTERIORE, CALVINVS ita Inst. 2. c. 3. §. 10. *Voluntatem mouet, non, &c.* vt supra quæst. 29. Hoc est, vt voluntas mota consentiat diuinæ motioni, sic necessariò, vt non possit non consentire: vel expressius: Vt mota voluntas nil agat consentiendo, sed se purè passiuè habeat; Deus verò agat omne solus, eaque necessitet. Ideo ait 7. *Non rectè à Chrysostomo scriptum est; Nec gratiam sine voluntate; nec voluntatem sine gratia, quicquam posse operari.* In quo vno inlunt errores duo: 1. Voluntatem nil agere, nil cooperari gratiæ. 2. Non esse in potestate voluntatis, Consentire, aut Refragari.

SVADERE Priusita. 1. Deus, 1. Cor. 9. *operatur omnia in omnibus.*

2. Cor. 3. *Non sumus sufficientes cogitare aliquid à nobis, quasi ex nobis; sed sufficientia nostra ex Deo est.* Phil. 1. *Deus operatur in nobis Velle & Perficere.* 2. Ro. 8. *Quicumque spiritu Dei AGVNTVR, ij sunt filij Dei.*

3. Iac. 1. *Omne datum optimum, & omne donum perfectum de sursum est.*

Posterius ita. 4. Ezech. 36. *Auferam cor lapideum de carne vestra, & dabo vobis cor carneum.* Vt ergo non est in potestate lapidis verti in carnem; sed merè passiuè se habet: sic & voluntas.

5. Vtrumque sic suadent. Quia illustratio, inspiratio, suasio interna pertinent ad liberè; non ad gratiam aut spiritum. Quod enim facit Concio externa; id & suasio interna.

6. Si Efficax gratia est, ita vocari vt aptum est vocato, ne spernat vocantem: Sufficiens est ita vocari, sicut vocato non est aptum, ne

f sper-